

AAN-001-0014139

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

Gujarati : Paper - IX

(Optional - II) (New Course)

(ગુજરાતી વ્યાકરણ, સર્જન, લેખન, કૌશલ-૧)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014139

Time : 2 1/2 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) પ્રશ્નની સામે પ્રશ્નના માર્ક મૂકેલા છે.

વિભાગ - ૧

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. ૨૦
- (૧) અહેવાલ લેખનમાં શેની કાળજી રાખવી પડે ?
- (A) પેરેગ્રાફની (B) વાક્યની
(C) મહત્વની ઘટના રહી ન જાય (D) કાગળની
- (૨) 'ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી'ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) ઈ.સ. ૧૮૫૦ (B) ઈ.સ. ૧૮૪૮
(C) ઈ.સ. ૧૮૪૮ (D) ઈ.સ. ૧૮૪૦
- (૩) 'ફાર્બસ ગુજરાતી સભા'ની સ્થાપના કોની સ્મૃતિમાં કરવામાં આવી ?
- (A) એલેક્ઝાન્ડર કિન્લોક ફાર્બસ (B) નર્મદ
(C) ગાંધીજી (D) જવાહરલાલ નહેરુ

- (૪) 'નર્મદ સાહિત્ય સભા'નું પ્રારંભિક નામ કયું હતું ?
- (A) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ (B) સાહિત્ય સભા
(C) ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી (D) ગુજરાતી સાહિત્ય મંડળ
- (૫) 'પ્રેમાનંદ સાહિત્યસભા'ની સ્થાપના ક્યાં કરવામાં આવી ?
- (A) વડોદરા (B) ભાવનગર
(C) રાજકોટ (D) પોરબંદર
- (૬) 'ગુજરાત વિદ્યાપીઠ'ની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી ?
- (A) ઈ.સ. ૧૯૫૦ (B) ઈ.સ. ૧૯૨૦
(C) ઈ.સ. ૧૯૪૫ (D) ઈ.સ. ૧૯૧૦
- (૭) 'ગુજરાત વિદ્યાપીઠ'ની સ્થાપના કરનાર કોણ હતું ?
- (A) સરદાર (B) ગાંધીજી
(C) કનૈયાલાલ મુનશી (D) નરસિંહ મહેતા
- (૮) 'ગુજરાત સાહિત્ય અદામી' દ્વારા કયું મુખપત્ર બહાર પાડવામાં આવે છે ?
- (A) કાવ્યસૃષ્ટિ (B) ભાષાસૃષ્ટિ
(C) લેખનસૃષ્ટિ (D) શબ્દસૃષ્ટિ
- (૯) 'ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ'ની સ્થાપના માટે કોણે જહેમત ઉઠાવી હતી ?
- (A) ઝવેરચંદ મેઘાણી (B) પન્નાલાલ પટેલ
(C) ઉમાશંકર જોશી (D) રણજીતરામ વાવાભાઈ મહેતા
- (૧૦) અક્ષરમેળ છંદનું બીજું નામ શું છે ?
- (A) રૂપમેળ છંદ (B) કાવ્યમેળ છંદ
(C) માત્રામેળ છંદ (D) લયમેળ છંદ
- (૧૧) લઘુ અક્ષરની નિશાની કઈ છે ?
- (A) U (B) –
(C) % (D) ×
- (૧૨) ગુરુ અક્ષરની નિશાની કઈ છે ?
- (A) % (B) +
(C) – (D) U

(૧૩) વસંતતિલકા છંદમાં કેટલા અક્ષર છે ?

(A) ૧૦ અક્ષર

(B) ૧૪ અક્ષર

(C) ૧૯ અક્ષર

(D) ૨૨ અક્ષર

(૧૪) વસંતતિલકા છંદનો ગણ કયો છે ?

(A) જજગાગા

(B) ગાલગા

(C) મરગાગા

(D) તભજજગાગા

(૧૫) મંદાકાન્તા છંદનો ગણ કયો છે ?

(A) મભનતતગાગા

(B) યમનસભલગા

(C) જસજસયલગા

(D) તભજજગાગા

(૧૬) પૃથ્વી છંદનો ગણ કયો છે ?

(A) જસજસયલગા

(B) મસયસયલગા

(C) મરગાગા

(D) ગાલગા

(૧૭) શિખરિણી છંદમાં કેટલા અક્ષર છે ?

(A) ૧૯ અક્ષર

(B) ૧૭ અક્ષર

(C) ૨૫ અક્ષર

(D) ૩૩ અક્ષર

(૧૮) શિખરિણી છંદનો ગણ કયો છે ?

(A) યમનસભલગા

(B) મભનતતગાગા

(C) તભજજગાગા

(D) જસજસયલગા

(૧૯) છંદશાસ્ત્રનું ભારતીય ઋષિએ લખેલું મહત્વનું પુસ્તક કયું છે ?

(A) કાવ્યશાસ્ત્ર

(B) પિંગળશાસ્ત્ર

(C) ભાષાશાસ્ત્ર

(D) શાસ્ત્ર

(૨૦) ચોપાઈ છંદમાં કેટલા ચરણ હોય છે ?

(A) બે

(B) છ

(C) આઠ

(D) ચાર

વિભાગ - ૨

- ૧ તમારી સંસ્થા દ્વારા યોજાયેલ એન.એસ.એસ. કેમ્પનો અહેવાલ તમારી સંસ્થાના પ્રિન્સિપાલશ્રીને લખો. ૧૦

અથવા

- ૧ અહેવાલ લેખન એટલે શું? અહેવાલ લેખન માટેની જરૂરી વિગતોની ચર્ચા કરો. ૧૦

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક સાહિત્યિક સંસ્થાનો વિગતે પરિચય આપો. ૧૦

(૧) ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ.

(૨) ગુજરાત વિદ્યાસભા.

(૩) ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ

- ૩ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના વિગતે જવાબ આપો. ૧૦

(૧) છંદ એટલે શું? વિગતે સમજાવો.

(૨) શાર્દૂલવિકીરિત છંદનું બંધારણ આપી ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(૩) પૃથ્વી છંદનું બંધારણ આપી ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના વિગતે જવાબ આપો. ૧૦

(૧) દોહરો છંદનું બંધારણ આપી ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(૨) ચોપાઈ છંદનું બંધારણ આપી ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(૩) ઝૂલણાં છંદનું બંધારણ આપી ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે ટૂંક નોંધ લખો : ૧૦

(૧) યમાતારાજભાનસલગા - ખંડમાંથી ગણને છૂટા પાડી સમજાવો.

(૨) ગુજરાતની મુખ્ય સાહિત્ય સંસ્થાઓના માત્ર નામ આપો.

(૩) તમને ગમતો કોઈ પણ એક અક્ષરમેળ છંદોના બંધારણ સહિત ઉદાહરણ આપો.

(૪) તમને ગમતો કોઈ પણ એક માત્રામેળ છંદોના બે ઉદાહરણ માત્ર કાવ્ય પંક્તિથી આપો.